

**SPOLEK
VERBUM ET MUSICA**

společně s náboženskou obcí
Církve československé husitské Brno II

si dovolují pozvat milovníky filmového umění v rámci cyklu

Povídání o filmu

na podvečer,
který je věnován filmu

Godfrey Reggio

NAQOYQATSI

25. 9. 2020
17:30 hod.

Pořadem provází Mgr. Miroslav Kubíček

Sbor Betanie Církve československé husitské
☛ **Nové sady 32 a** ☛
Brno II

Naqoyqatsi

USA 2002

Scénář a režie: Godfrey Reggio

Kamera: Russell Lee Fine

Hudba: Philip Glass

Čtrnáct let po druhém snímku volné trilogie zabývající se nejenom ekologií, ale stavem tohoto světa vůbec, uvedl režisér Godfrey Reggio třetí film – Naqoyqatsi.

První, Koyaanisqatsi – „Život vyvedený z rovnováhy“ – natočený v roce 1983, druhý, Powaqatsi – „Život na úkor někoho jiného“ z roku 1988. Třetí díl, Naqoyqatsi, byl natočen se značným časovým odstupem, ale o to lépe mohl reagovat na to, co nás obklopuje, v čem žijeme, mohl tím pádem být aktuálnější, než kdyby vznikl bezprostředně za prvními dvěma.

V prvních dvou dílech režisér spíš varuje. Lidstvo má ještě stále šanci, jestliže je schopno uvědomit si, kam směřuje. V části třetí je už všechno jinak. „Naqoyqatsi je film o stavu beznaděje,“ charakterizoval svůj film režisér na festivalu v Benátkách.

Naqoyqatsi totiž, opět v jazyce indiánů kmene Hopi, znamená „válka jako způsob života“, anebo „život jako vzájemné zabíjení“, respektive „civilizované násilí“.

„Technika nám vzala náš jazyk. Cítím, že náš jazyk již nevyjadřuje svět, v němž žijeme. Přistupujeme ke světu s antickými ideály, myšlenkami a zastaralými formulami, které už neplatí. Popisují svět, který tady už není. Náš svět již není přístupný našemu jazyku, takže důvod, proč jsem třeba použil obrazy reklamy, byl ten, že právě ony jsou 'lingua franca' nadvlády techniky. Vzal jsem tento diktát obrazu, který nahrazuje tisíce slov, a chtěl jsem jej obrátit naruby, abych získal tisíce obrazů, které by umožnily uvědomit si sílu jediného slova. V tomto případě tajemného slova, které pochází z necivilizovaného a nevzdělaného zdroje, ale které je pro mne plně moudrosti. Slova, které popisuje svět, v němž žijeme. Svět sankcí a teroru proti síle života.“

Godfrey Reggio přitom vědomě využívá dalšího protikladu. Na natočení svého filmu, ve kterém mluví o technice a proti technice jako o zbrani, která zničí naši planetu, sám použil nejmodernější digitální techniku. „Tento film vědomě přijímá protiklady a využívá médium, které zpochybňuje, aby nastolil otázky. Motivem Naqoyqatsi je zpracovaný obraz. A protože z mého pohledu se obraz stal jazykem naší doby, obrazy, které ve filmu uvidíte, pocházejí ze všudypřítomného nástroje zvaného počítač – z jakéhosi nového božstva. Nástroje, který přetváří svět k obrazu svému. Protože cílem tohoto filmu je spojit se s diváky, cítil jsem, že musím použít jazyk diváka. Tedy jazyk obrazu.“

O hudbu se opět postaral Phil Glass. Hudba není pouhým doprovodem na pozadí, ale podstatnou částí filmu, vlastně je jazykem, kterým film k divákovi promlouvá. Glass byl po celá léta v kontaktu s Reggiem, v závěrečné fázi na partituře pracoval osmnáct měsíců. Naqoyqatsi má stejně jako předchozí filmy strukturu symfonie. První „věta“, která je zahájena záběrem na Brueghelův obraz Stavba babylonské věže (1563) zobrazuje příběh od vývoje lidského jazyka po číselný kód. Druhá „věta“ diváky zavede do světa her, sportu a soutěží, ale také na burzu nebo do světa celebrit, politiků, vědců, umělců, reálných i vygenerovaných počítačem. Závěrečná třetí „věta“ je výletem do 21. století, na jehož prahu stojí náš svět plný násilí a utrpení. Nejen během válečných konfliktů, ale také na silnicích, sportovištích, ale i ve filmech a počítačových hrách.